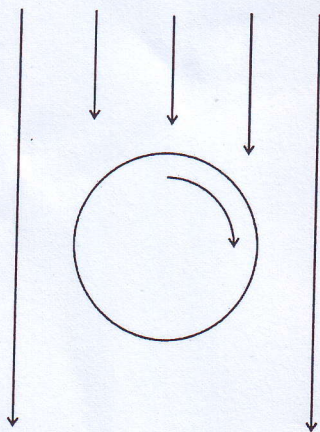

Završni ispit iz Fizike 1

Srijeda 24.06.2009.

Teorijska pitanja

1. a) Pri centralnom savršeno elastičnom sudaru kuglica istih masa jedna kuglica ima brzinu $\vec{v}_1$, a druga miruje. Nakon udara mirna kuglica ima brzinu $\vec{v}_2$ i vrijedi (zaokružite točan odgovor): **(1 bod)**
- a) $\vec{v}_2 = \vec{v}_1$
  - b) $\vec{v}_2 = -\vec{v}_1$
  - c) $v_2 < v_1$
  - d) $v_2 > v_1$
- b) Pri pokusu na Prandtlovom stoliću za njegovo razumijevanje valja primijeniti: **(1 bod)**
- a) zakon očuvanja kinetičke energije
  - b) zakon očuvanja količine gibanja
  - c) zakon očuvanja kutne količine gibanja
  - d) zakon očuvanja rotacione kinetičke energije
- c) Formulirajte i izvedite Steinerov poučak. Primijenite rezultate na homogeni štap duljine L koji rotira oko osi koja se nalazi na udaljenosti $L/4$ od jednog kraja štapa. **(2 boda)**
- d) Dva planeta istih masa nalaze se u svemiru, a točno u polovištu njihove spojnice nalazi se svemirski brod koji se giba okomito na spojnicu. Tada je (zaokružite točnu tvrdnju): **(1 bod)**
- a) ukupna gravitaciona sila na brod jednaka nuli i gravitacioni potencijal broda jednak nuli
  - b) ukupna gravitaciona sila na brod različita od nule i gravitacioni potencijal broda različit od nule
  - c) ukupna gravitaciona sila na brod jednaka nuli i gravitacioni potencijal broda različit od nule
  - d) ukupna gravitaciona sila na brod različita od nule i gravitacioni potencijal broda jednak nuli
2. a) Izvedite Bernoullievu jednadžbu. **(4 boda)**
- b) Valjak koji rotira u smjeru kazaljke na satu nalazi se u struji zraka koji teče odozgo prema dolje. Tada je: **(1 bod)**

- a) desno od valjka veći dinamički tlak i zato sila djeluje nadesno
  - b) desno od valjka manji dinamički tlak i zato sila djeluje nadesno
  - c) lijevo od valjka veći dinamički tlak i zato sila djeluje nalijevo
  - d) tlakovi su lijevo i desno isti, a sila djeluje u smjeru kazaljke na satu
3. a) Izvedite jednadžbu adijabate – Poissonovu jednadžbu. Izvedite sva tri oblika: (p, V) , (p, T) , (V, T) . **(3 boda)**
- b) Izvedite izraz za rad pri adijabatskoj promjeni stanja idealnog plina. **(2 boda)**

Zadaci

1. Homogena kuglica polumjera $R/10$ stavljena je na vrh veće nepomične kugle polumjera R i počne se kotrljati nizbrdo. Odredite put, izražen preko R , koji će prijeći prije nego što se odvoji od podloge. (5 bodova)
2. Bačva je napunjena vodom do visine h . Odredite na kojoj visini treba izbušiti rupu da bi mlaz vode koji izlazi horizontalno imao maksimalni domet u odnosu na dno bačve i pronađite taj domet. (3 boda)
3. Gustoća aluminija je $2,7 \text{ g/cm}^3$. Odredite gustoću aluminija ako se on kreće brzinom $0,9c$ u odnosu na promatrača. (3 boda)
4. Cilindar volumena 2 litre je podijeljen klipom u dva jednaka dijela. U početnom stanju u oba dijela cilindra nalazi se idealni dvoatomni plin temperature 300 K. Tlak u prvom dijelu je 2 bara, a u drugom 1 bar. Nakon što pustimo klip da se giba bez trenja odredite konačne tlakove i temperature u oba dijela cilindra ako pretpostavimo da je proces adijabatski. (4 boda)